

Mánudaginn 18. desember 1989.

Nr. 272/1987. **Guðmundur Jóhannsson**

(Kristinn Sigurjónsson hrl.)

gegn

Valgeiri Kristinssyni hrl.

f.h. Gustafsson Markaryd Möbel AB

(Valgeir Kristinsson hrl.).

Frávísun frá héraðsdómi.

Dómur Hæstaréttar.

Mál þetta dæma hæstaréttardómararnir Guðrún Erlendsdóttir, Benedikt Blöndal og Haraldur Henrysson.

Áfrýjandi skaut máli þessu til Hæstaréttar með stefnu 25. september 1987 og gerir þær dómkröfur, að hinum áfrýjaða dómi verði hrundið og hann sýknaður af kröfum stefnda. Þá krefst hann málskostnaðar í héraði og fyrir Hæstarétti.

Stefndi krefst þess aðallega, að máli þessu verði vísað frá Hæstarétti, en til vara, að hinn áfrýjaði dómur verði staðfestur. Hann krefst málskostnaðar fyrir Hæstarétti.

I.

Hinn áfrýjaði dómur var kveðinn upp 17. júlí 1987. Samkvæmt gögnum, sem lögð hafa verið fyrir Hæstarétt, var bú áfrýjanda tekið til gjaldþrotaskipta með úrskurði skiptaréttar Reykjavíkur 19. júní 1987. Innköllun var gefin út 23. október sama ár og fyrst birt í Lögbirtingablaði 6. nóvember sama ár. Á skiptafundi 29. febrúar 1988 var ákveðið, að þrotabúið gengi ekki inn í mál þetta. Með bréfi skiptaráðandans í Reykjavík 27. nóvember 1989 var Kristni Sigurjónssyni hæstaréttarlögmanni veitt heimild til að fara með málið „fyrir Hæstarétti, enda sé það án kostnaðar fyrir þrotabúið“. Í yfirlýsingu skiptaráðanda 14. desember sl. segir, að bréf þetta beri ekki að skilja svo, að þrotabúið óski að taka við aðild málsins, „heldur þannig, að búið hafi ekkert við það að athuga, þótt þrotamaður reki þessi mál, enda eru það hagsmunir hans í húfi, þar sem búið er sennilega alveg eignalaust“. Af hálfu stefnda var því lýst yfir, að hann beindi kröfum sínum bæði að áfrýjanda persónulega

og þrotabúi hans. Samkvæmt 1. tl. 118. gr. gjaldþrotalaga, nr. 6/1978, verður frávisunarkröfu hans því ekki sinnt.

II.

Mál þetta var höfðað sem áskorunarmál á hendur áfrýjanda „persónulega og vegna einkafirma hans, Borgarhúsgagna“, en því vikið til almennrar meðferðar, eftir að áfrýjandi sótti sjálfur þing, lagði fram greinargerð og krafðist sýknu. Við fyrirtekt málsins 10. júní 1987 sótti áfrýjandi ekki þing og var málið þá dómtekið að kröfu stefnda og tekið fram, að aðeins væri óskað dóms á áfrýjanda persónulega. Hinn 30. júní 1987 var bæjarþing Reykjavíkur háð í þingstofu bæjarþings Hafnarfjarðar og mál þetta tekið fyrir. Þá var bókað: „Málið er endurupptekið til sóknar. Af hálfu stefnda er ekki sótt þing. Af hálfu stefnanda sækir þing Valgeir Kristinsson hrl. og leggur fram nr. 7 vottorð Seðlabankans um vexti og nr. 8-15 sókn og fskj. og málið í dóm. ... Málið er dómtekið.“

Er málið var dómtekið fyrra sinni 10. júní 1987, hafði stefndi lagt fram kröfu sinni til stuðnings tvo vörureikninga, stílaða á Borgarhúsgögn, og farmskírteini um sendingu vörunnar til Borgarhúsgagna. Nafn áfrýjanda var hvergi skráð á skjöl þessi, og ekki hafði verið lögð fram staðfesting pöntunar af hans hendi. Í greinargerð áfrýjanda til bæjarþingsins segir m.a.: „Undirritaður hefur aldrei persónulega pantað vörur þær, sem stefnandi heldur fram í máli þessu. Borgarhúsgögn eru ekki einkafyrirtæki mitt og hafa aldrei verið. Borgarhúsgögn er nafn á húsgagnaverslun, sem var í eigu G.J.-húsgagna.“

Samkvæmt 2. mgr. 118. gr. laga nr. 85/1936, um meðferð einkamála í héraði, gat stefndi, að því leyti sem nauðsynlegt var til að hnekkja því, sem fram var komið af hálfu áfrýjanda, fengið frest til að afla gagna eða flytja sókn. Stefndi neytti eigi þessarar heimildar og lagði málið í dóm. Samkvæmt framangreindu lagaákvæði bar nú að dæma málið eftir fram komnum kröfum og skilríkjum og með tilliti til þess, sem fram var komið af hálfu áfrýjanda. Málatilbúnaði var svo áfátt af hendi stefnda, að vísa átti málinu sjálfkrafa frá dómi. Þess í stað var málið án rökstuðnings endurupptekið „til sóknar“. Ekki verður á það fallist, að við þessar aðstæður hafi dómara verið rétt að endurupptaka málið. Ber því sjálfkrafa að fella hinn áfrýjaða dóm úr gildi og vísa málinu frá bæjarþinginu.

Eftir atvikum þykir rétt, að hvor aðili beri kostnað sinn af máli þessu.

Ekki er fram komið, hvaða nauðsyn bar til að halda þing í máli þessu í Hafnarfirði.

D ó m s o r ð:

Hinn áfrýjaði dómur er úr gildi felldur og málinu vísað frá héraðsdómi.

Málskostnaður fellur niður.

Dómur bæjarþings Reykjavíkur 17. júlí 1987.

Mál þetta, sem var dómtekið 30. júní 1987, hefur Gustafsson Markaryd Möbel AB, Markaryd, Svíþjóð, höfðað fyrir dóminum með-áskorunar-stefnu, birtri 9. desember 1986, á hendur Guðmundi Jóhannssyni, Fells-múla 26, Reykjavík, persónulega og f.h. Borgarhúsgagna til greiðslu skuldar, að fjárhæð 11.218,00 sænskar krónur, auk vaxta og kostnaðar. Stefndi, Guðmundur Jóhannsson, hefur sótt þing í málinu. Málinu hefur verið vikið til almennrar meðferðar. Stefnandi hefur fallið frá kröfum á hendur Guðmundi vegna Borgarhúsgagna og lagt fram sókn í málinu, eftir að þingsókn féll niður af hálfu stefnda.

Dómkröfur stefnanda eru þær, að stefndi verði dæmdur til að greiða honum fyrrgreinda fjárhæð með 6% ársvöxtum frá 19. mars 1985 til greiðsludags og vextir bætist við höfuðstól á 12 mánaða fresti við útreikning vaxta, fyrst 19. mars 1986, auk málskostnaðar að skaðlausu.

Af stefnda hálfu var krafist sýknu og málskostnaðar.

Stefnandi kveður skuldina vera samkvæmt tveimur reikningum vegna kaupa stefnda á húsgögnum af stefnanda. Húsgögnin voru send stefnanda með ms. Skógafossi. Farmskirteini eru dagsett 22. febrúar 1985.

Stefndi kveðst aldrei hafa pantað vörurnar persónulega. Hann segir Borgarhúsgögn ekki vera einkafyrirtæki sitt og aldrei hafa verið, heldur nafn á húsgagnaverslun í eigu G.J.-húsgagna hf.

Af hálfu stefnanda hafa verið lögð fram ýmis skjöl til sönnunar, þ. á m. vörureikningur og farmskirteini. Skjöl þessi eru öll stíluð á Borgarhúsgögn, Fells múla 26, Reykjavík. Stefnandi kveður stefnda hafa gert kaup á vörum þessum í nafni „Borgarhúsgagna“ í febrúar 1985 í Stokkhólmi á kaupstefnu, sem þar var haldin. Stefnandi hafi leyst til sín hluta pöntunarinnar, en ekki greitt fyrir hluta af vörunum.

Samkvæmt vottorði Hlutfélagaskrárinnar, dagsettu 29. júní 1987, er stefnandi stjórnarformaður G.J.-húsgagna hf. Dagsetning samþykkt þess

félags er 1. maí 1984 og dagsetning samþykktu Borgarhúsgagna hf. 26. febrúar 1986, en fyrir þann tíma virðist ekkert fyrirtæki hafa verið skráð í firmaskrá eða hlutafélagaskrá með nafninu Borgarhúsgögn. Samkvæmt gögnum málsins virðist mega leggja til grundvallar, að stefndi hafi gert kaupsamning um umræddar vörur í nafni Borgarhúsgagna, sem þá voru óskráð firma, án þess að gera viðsemjanda sínum ljóst, að hann teldi sig semja í nafni hlutafélags. Verður því að telja, að hann hafi sjálfur persónulega orðið bundinn af samningi þessum, og ber honum því að efna hann.

Vegna útvistar stefnda þykir skv. 2. mgr. 118. gr. laga nr. 85/1936 bera að dæma mál þetta eftir fram lögðum skjölum og skilríkjum og því, sem fram hefur komið af hálfu stefnda. Samkvæmt framangreindu þykir bera að dæma stefnda til að greiða stefnanda höfuðstól dómkröfunnar ásamt vöxtum og vaxtavöxtum, eins og krafist er, og málskostnaði. Vexti og málskostnað skal ákveða eins og nánar greinir í dómsorði.

Steingrímur Gautur Kristjánsson borgardómari kvað upp dóm þennan.

D ó m s o r ð:

Stefndi, Guðmundur Jóhannsson, greiði stefnanda, Gustafsson Markaryd Möbel AB, 11.218,00 s.kr. með 14,5% ársvöxtum, frá 19. mars 1985 til 1. ágúst 1985, með 15,5% ársvöxtum frá þeim degi til 17. janúar 1986, með 14,5% ársvöxtum frá þeim degi til 14. mars 1986, með 13,5% ársvöxtum frá þeim degi til 18. september 1986, með 13% ársvöxtum frá þeim degi til 16. október 1986, með 12,5% ársvöxtum frá þeim degi til 14. apríl 1986, en með dráttarvöxtum samkvæmt 11. gr. og 12. gr. laga nr. 25/1987 frá þeim degi til greiðsludags, en þó eigi hærri en 16% p.a., og 15.000,00 kr. í málskostnað.

Vexti skal leggja við höfuðstól á tólf mánaða fresti, fyrst 19. mars 1986.